

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/42/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624200873
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7624200873.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobkyne: A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom v B., C. XX, proti žalovanému: D. A., nar. XX.X.XXXX, bytom v B., C. XX, t.č. bytom E. XX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 11C/13/2024 zo dňa 22. februára 2024

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11C/13/2024-39 zo dňa 22. februára 2024, okrem výroku II., ktorým súd uložil žalovanému povinnosť nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov.

M e n í uznesenie vo výroku II. tak, že ukladá žalovanému nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch v súdnom konaní, v trestnom konaní a v správnom konaní, na ktoré bude žalovaný predvolaný, v rozsahu nevyhnutnom pre jeho riadnu účasť na týchto úkonoch a s výnimkou realizácie súdom upraveného stretávania sa žalovaného so spoločnými maloletými deťmi.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným uznesením nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. Súd ukladá žalovanému, aby dočasne nevstupoval do nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X, vedenom Okresným úradom, katastrálny odbor Levoča ako bytový dom súp č. XXXX postavený na pozemku parcela č. KN-C 3056/38, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie v k.ú. B., obec Levoča, okres Levoča a to 2-izbového bytu č. 4, nachádzajúceho sa v bytovom dome súp. č. XXXX na adrese Potočnej ulici č. 40 na prízemí, ktorý je rozdelený na 2 obytné miestnosti a ďalšieho vybavenia: kuchyňa v izbe, predsieň, komora, kúpeľňa a WC, podlahová výmera plochy bytu je 64,67 m2 vo výlučnom vlastníctve mesta Levoča na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves medzi žalovaným a žalobkyňou o zrušení práva spoločného nájmu bytu po rozvoде manželov sp.zn. 5C/14/2024.

II. Súd ukladá žalovanému D. A., F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX B., povinnosť nepribližovať sa k žalobkyni A. A. F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom C. XX, XXX XX B., na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov.

III. Žalobkyni sa ukladá povinnosť v lehote 60 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia podať na príslušnom súde žalobu vo veci samej ohľadne určenia zákazu priblíženia sa žalovaného D. A., F. A., nar. XX.XX.XXX, trvale bytom C. XX, XXX XX B. k žalobkyni A.

A. F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom C. XX, XXX XX B. na vzdialenosť menšiu ako 15 m. Pokiaľ žaloba v stanovenej lehote podaná nebude, súd v zmysle § 336 ods. 3 C.s.p. uznesenie o neodkladnom opatrení zruší.

IV. Podľa § 337 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd poučuje strany, že žalovaný D. A., F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX B. môže podať žalobu vo veci samej v spore žalobcu D. A., F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX B. proti žalovanej A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX B., s predmetom konania týkajúceho sa určenia oprávnenosti užívania nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X, vedenom Okresným úradom, katastrálny odbor Levoča ako bytový dom súp. č. XXXX postavený na pozemku parcela č. KN-C 3056/38, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie v k.ú. B., obec Levoča, okres Levoča a to 2-izbového bytu č. 4, nachádzajúceho sa v bytovom dome súp. č. XXXX na adrese Potočnej ulici č. 40 na prízemí, ktorý je rozdelený na 2 obytné miestnosti a ďalšieho vybavenia: kuchyňa v izbe, predsieň, komora, kúpeľňa a WC, podlahová výmera plochy bytu je 64,67 m² vo výlučnom vlastníctve mesta Levoča. Ak žaloba vo veci samej nebude podaná, neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves medzi žalovaným a žalobkyňou o zrušení práva spoločného nájmu bytu po rozvoze manželov sp.zn. 5C/14/2024.

V. Žalobkyňa má nárok na plnú náhradu trov konania proti žalovanému. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Rozhodol tak o návrhu, ktorým sa žalobkyňa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže žalobcovi vstupovať do nehnuteľnosti špecifikovanej vo vyššie uvedenom petite napadnutého rozhodnutia až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 5C/14/2024 medzi stranami sporu o zrušenie práva spoločného nájmu bytu po rozvoze a uloží žalovanému povinnosť nepribližovať sa k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov.

3. Žalobkyňa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že manželstvo so žalovaným bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 17P/143/2023 zo dňa 18. januára 2024 a tri maloleté deti pochádzajúce z manželstva boli na čas po rozvoze zverené do jej starostlivosti, žalovaný bol zaviazaný prispievať na ich výživu vo výške určenej súdom a bol upravený aj styk žalovaného s maloletými deťmi. Na základe nájomnej zmluvy zo dňa 31.3.2023, uzatvorenej s mestom Levoča, sú strany sporu spoločnými nájomcami dvojizbového bytu č. X H. C. I. J. XX, na prízemí, v bytovom dome súp. č. XXXX, ktorý aj po rozvoze manželstva užívajú spoločne, avšak ich spolužitie v spoločnej domácnosti je neúnosné. Žalovaný sa k žalobkyňi dlhodobo správa agresívne, hlavne po požití alkoholických nápojov, vulgárne jej nadáva, osočuje ju, kričí na ňu a príležitostne aj na maloleté deti, trpí záchvatmi agresivity, fyzicky ju ohrozuje, pľuje na zem, demoluje okolitý nábytok a toto správanie vzbudzuje u žalobkyne a maloletých detí strach aj z dôvodu fyzického vzhľadu žalovaného, ktorý má výšku 190 cm a v mladosti sa venoval bojovým športom. Agresívne správanie žalovaného najhoršie vplýva na maloletého syna K., ktorý počas týchto incidentov plače, je rozrušený, má ťažký spánok a ostatné deti sa pred žalovaným zatvárajú do izieb. Trpí utkvelými predstavami o údajných milencoch žalobkyne, neustále ju kontroluje, zisťuje, čo robí, kde sa nachádza, vypisuje jej sms-ky, telefonuje jej, sleduje ju a vyhľadáva. V súvislosti s jedným takýmto konfliktom niektorý zo susedov privolať policajnú hliadku, ktorou bol žalovaný dňa 10.2.2024 o 22.00 hod. vykázaný zo spoločného obydľia na dobu 14 dní. Aj po vykázaní zo spoločného obydľia žalovaný ju vyhľadáva, kontaktuje, uráža. Žalobkyňa má strach žiť so žalovaným v jednej domácnosti a toto spolužitie nepriaznivo vplýva na zdravotný stav a psychiku maloletých detí. Na osvedčenie svojich tvrdení predložila potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydľia zo dňa 10.2.2024, sms komunikáciu so žalovaným, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 17P/143/2023 zo dňa 18. januára 2024, nájomnú zmluvu zo dňa 31.3.2022 a úradný záznam napísaný vo veci vykázania zo spoločného obydľia zo dňa 10.2.2024.

4. Právne súd posudzoval vec podľa §§ 324, 325 ods. 1, ods. 2, 328 ods. 2, 329 ods. 1, ods. 2, 332 ods. 1, ods. 2, 336 a 337 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v spojení s ust. § 27a ods. 1, ods. 2 a ods. 7 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore a dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, z ktorého dôvodu tomuto v celom rozsahu vyhovel.

5. Konštatoval, že žalobkyňa osvedčila dôvodné podozrenie žalovaného z násilia voči nej predloženými listinnými dôkazmi a preukázala spoločný nájom bytu, vo vzťahu ku ktorému navrhla nariadiť neodkladné opatrenie a v ktorom sa žalovaný vo vzťahu k nej dopúšťa najmä psychického násilia a osvedčila tak potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Stotožnil sa s dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a mal za to, že je nutná dočasná úprava pomerov medzi stranami sporu s ohľadom na ohrozenie fyzickej i psychickej integrity žalobkyne a maloletých detí s poukazom na skutočnosť, že žalovaný bol z dôvodu fyzického i psychického násilia dňa 10.2.2024 vykázaný z obydla žalobkyne ako ohrozenej osoby. Konštatoval, že takýto postup podľa § 27a zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore je namieste, ak u vykazovanej osoby možno na základe zistených skutočností očakávať útok na život, zdravie, slobodu alebo zvlášť závažný útok na ľudskú dôstojnosť ohrozenej osoby najmä vzhľadom na predchádzajúce takéto útoky. Pokiaľ teda policajný orgán pristúpil k vykázaní žalovaného zo spoločného obydla, je zrejmé, že má minimálne osvedčené tieto skutočnosti, ktoré sú relevantné aj pre rozhodovanie o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP.

6. Z vyššie uvedených dôvodov vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o uloženie povinnosti dočasne nevstupovať do spoločného bytu, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 5C/14/2024 medzi stranami sporu o zrušenie práva spoločného nájmu bytu po rozvoze manželstva.

7. Skutočnosti, ktoré boli relevantné pri nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP, majú podľa záverov súdu relevanciu aj pre rozhodovanie o neodkladnom opatrení podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, a preto súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj v časti uloženia povinnosti žalovanému nepribližovať sa k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov.

8. V zmysle § 336 ods. 1 CSP súd uložil žalobkyňi lehotu 60 dní od doručenia neodkladného opatrenia na podanie žaloby vo veci samej ohľadne zákazu priblíženia sa žalovaného k jej osobe s tým, že ak takáto žaloba podaná nebude, súd v zmysle ust. § 336 ods. 3 CSP uznesenie o neodkladnom opatrení (v tejto časti) zruší.

9. Súd zároveň poučil žalovaného v zmysle § 337 ods. 1, 2 CSP, že môže podať žalobu o určenie práva užívať nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom jeho dočasného vylúčenia z užívania s poukazom na tú skutočnosť, že toto neodkladné opatrenie bude platiť až do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 5C/14/2024.

10. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal ich náhradu úspešnej žalobkyňi proti neúspešnému žalovanému.

11. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a navrhol napadnuté uznesenie zmeniť tak, že súd zruší uložené zákazy a prizná mu náhradu trov konania. Argumentoval tým, že skutočnosti opísané žalobkyňou sa nezakladajú na pravde a podal vlastný popis spolužitia so žalobkyňou. Tvrdil, že žalobkyňu nikdy nenapadol, nikdy ju neohrozoval na živote ani neobmedzoval na osobnej slobode, nikdy sa jej nevyhrážal fyzickým útokom a žalobkyňa si celú situáciu vopred naplánovala v úmysle vystáhnovať ho zo spoločného bytu, pričom je chronickou klamárkou. Uviedol, že jeho vulgárne správanie voči žalobkyňi pramení z nevery, ktorú žalobkyňa sama aj priznala, táto nevera ho hlboko zasiahla a v istých momentoch sa preto správal voči žalobkyňi nevhodne, nikdy jej však fyzicky neublížil. Uviedol, že toto správanie ho mrzí a prisľúbil nápravu s tým, že je ochotný podstúpiť vyšetrenie aj u psychológa, ktoré s určitosťou dokáže, že nie je násilník ani nebezpečný človek. Žalobkyňa sa ho nikdy nebála, pretože jej nikdy neublížil. Alkoholické nápoje požíva nielen on, ale aj žalobkyňa, a to pravidelne a dokonca v minulosti ho fyzicky napadla, čo však kvôli maloletým deťom neriešil. Argumentoval ďalej tým, že maloletý K. má problémy so spánkom od narodenia, trpí refluxom, čo spôsobuje jeho časté vstávanie v noci a plakanie. S deťmi má dobrý vzťah, pričom deťom sa citovo vyhráza žalobkyňa a manipuluje nimi. Žalobkyňa uvádza aj ďalšie nezmyselné klamstvá, napr. že sa musí zamykať a podobne. Zo všetkých týchto dôvodov má za to, že nie je dôvodné zakazovať mu vstup do bytu a približovať sa k žalobkyňi.

12. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť a v podstatnej časti v tomto vyjadrení zopakovala dôvody, ktoré uviedla v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Poprela, že by fyzicky napadla žalobcu a uviedla, že žalovaný častejšie

používa psychické násilie – vulgárne výrazy, krik, osočovanie. Má za to, že návrat do spoločnej domácnosti by ublížil nielen jej, ale aj deťom. Tiež poprela, že by požívala alkohol v neprimeranej miere aj s poukazom na jej zamestnanie v zdravotníctve, kde kedykoľvek zamestnávateľ môže vykonať dychovú skúšku. Trvala z týchto dôvodov na podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť v celom rozsahu.

15. Vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ uložil žalovanému, aby dočasne nevstupoval do bytu, ktorý je spoločným obydľím sporových strán a súc viazaný návrhom žalobkyne dočasné trvanie tohto zákazu vymedzil do právoplatného skončenia už začatého konania na Okresnom súde Spišská Nová Ves sp.zn. 5C/14/2024 o zrušenie práva spoločného nájmu bytu sporových strán po rozvede manželstva.

16. Uznesenie je v tomto výroku I. vecne správne, preto ho odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v celom rozsahu sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia v tejto časti, na ktoré odkazuje.

17. Súd dospel k správne záveru aj o splnení podmienok pre uloženie povinnosti žalovanému nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov, avšak nemôže ísť o uloženie bezvýnimčného zákazu, pretože tým by bola zmarená účasť žalovaného na procesných úkonoch v súdnom konaní, v trestnom konaní, v priestupkovom či inom správnom konaní a zároveň by tým bolo sťažené žalovanému aj realizovať súdom upravený styk s maloletými deťmi.

18. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd zmenil podľa ust. § 388 CSP napadnuté uznesenie vo výroku II. tak, že uložil žalovanému povinnosť nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov s výnimkami špecifikovanými v petite tohto rozhodnutia, kedy by nebolo možné zo strany žalovaného dodržať povinnosť nepribližovať sa k žalobkyni na určenú vzdialenosť a kedy by došlo k zmareniu realizácie jeho procesných či iných práv, vyplývajúcich zo zákona alebo z rozhodnutí súdov.

19. Vecne správne je aj rozhodnutie v ostatných napadnutých výrokoch, t.j. III., IV. a V., z ktorých dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie aj v týchto výrokoch ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

21. Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

22. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné oparenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

23. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. e/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia.

24. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

25. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti

uznesení o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

26. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

27. Podľa ust. § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

28. Podľa ust. § 336 ods. 3 CSP súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

29. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, je možné neodkladným opatrením strane uložiť aj povinnosť dočasne nevstupovať do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia (§ 325 ods. 2 písm. e/ CSP).

30. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je teda dôvodné podozrenie žalovaného z násilia, predovšetkým fyzického alebo psychického. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP sa nevyžaduje preukázanie násilia zo strany žalovaného alebo hrozby násilia, ale v tomto štádiu konania postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násilia sa v prípadoch podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

31. Účelom neodkladných opatrení tohto druhu (v zmysle § 325 ods. 1 písm. e/ CSP) je predísť násiliu, ktorým je navrhovateľ neodkladného opatrenia ohrozený, teda neodkladné opatrenie má preventívnu funkciu, a preto požiadavka preukázania násilia nie je namieste a nemožno ňou podmieňovať nariadenie neodkladného opatrenia.

32. Aplikácia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je veľmi aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia. V jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násilnej osoby- sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla obrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrvať v spoločnom obydľí s násilnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydlie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násilnej osoby; nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie a ani sa nemusí zaťažovať hľadaním náhradného ubytovania.

33. V prejednávanej veci boli v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP) splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle citovaného ustanovenia § 325 ods. 2 písm. e/ CSP, t.j. pre uloženie povinnosti žalovanému dočasne nevstupovať do bytu č. 4 v bytovom dome súp. č. XXXX na C. I. J. XX L. B., na prízemí, ktorý je v spoločnom nájme sporových strán a v ktorom strany viedli spoločnú domácnosť a byt bol ich spoločným obydľím.

34. Žalobkyňa predloženými listinnými dôkazmi osvedčila dôvodné podozrenie žalovaného najmä z psychického násilia voči nej a pokiaľ žalovaný v odvolaní popiera toto žalobkyňou osvedčené násilné správanie, na tieto svoje tvrdenia nepredložil a ani neoznačil žiadne dôkazy a zostali tak iba v rovine neosvedčených tvrdení.

35. Odvolací súd s poukazom na listinné dôkazy, ktoré sú obsahom spisu a z ktorých vychádzal súd prvej inštancie a s poukazom na nepredloženie akýchkoľvek dôkazov preukazujúcich opak, zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. e/ CSP, lebo žalobkyňa osvedčila dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a osvedčila aj potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán, t. j. osvedčila dôvodné podozrenie žalovaného z násilia.

36. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanému dočasne nevstupovať do bytu, v ktorom býva žalobkyňa, za vecne správne.

37. Situácia, ktorú domáce násilie môže vyvolať, neznesie odklad do skončenia konania vo veci samej a môže vyvolať ťažko napravitelné následky.

38. Nariadeným neodkladným opatrením sa predíde ďalším konfliktom medzi žalobkyňou a žalovaným a predovšetkým fyzickému násiliu vo vzťahu k žalobkyňi a zabráni aj situáciám, v ktorých žalobkyňa má dôvodnú obavu o svoj život a zdravie v dôsledku agresívneho správania sa žalovaného voči nej.

39. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v danom prípade ide o domáce násilie, v ktorom žalobkyňa je vystavená obtiažnej dôkaznej situácii na preukázanie násilia v blízkom rodinnom kruhu, pričom situácia, ktorú domáce násilie môže vyvolať, neznesie odklad do skončenia konania vo veci samej, pretože môže vyvolať ťažko napravitelné následky. Predovšetkým z týchto dôvodov je potrebný okamžitý zásah zo strany súdu, aj keď len dočasného charakteru, ak je dôvodné podozrenie z násilia osvedčené tak, ako tomu bolo aj v prejednávanom prípade.

40. Pokiaľ ide o dôvodnosť samotného podozrenia z násilia, toto nemusí mať kvalitu podozrenia potrebného na začatie trestného stíhania alebo priestupkového stíhania a nevyhnutnou podmienkou osvedčenia tohto násilia nie je ani vykázanie odporcu zo spoločného obydlia a zákaz vstupu doň v zmysle § 27a zák. č. 171/1993 Z.z.

41. Nedôvodné sú preto odvolacie námietky žalovaného, že listinnými dôkazmi nebolo preukázané žiadne jeho násilné konanie ako dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia.

42. Pokiaľ ide o neodkladné opatrenie v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP - zákaz približovania sa k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť ohrozená, uvedené neodkladné opatrenie slúži ochrane jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozená ich telesná alebo duševná integrita, prípadne aj osobná sloboda alebo bezpečnosť. Zákaz alebo obmedzenie priblíženia sa na určitú vzdialenosť ako menej závažný zásah do osobných slobôd povinného sú ex lege podmienené tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita žalobcu mohla byť ohrozená.

43. Pojem integrita je z jazykovedného hľadiska definovaný ako celistvosť, neporušenosť, osobná istota a bezpečnosť. K ohrozeniu alebo narušeniu telesnej alebo duševnej integrity človeka dochádza pôsobením násilia. Pojem násilia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak dostupná právna literatúra uvádza, že násilie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné a spôsobuje telesnú, aj duševnú ujmu. Hoci definície násilia sú rozdielne, spájajú ich aj spoločné črty. Násilím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násilie nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násilie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násilím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násilie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násilie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násilia. Obzvlášť komplikované je preukazovanie správania sa, nesúceho znaky psychického násilia, páchaného na ženách zo strany partnera.

44. Odvolací súd vzal do úvahy právo na slobodu pohybu a pobytu, zaručované aj žalovanému Ústavou Slovenskej republiky a uvádza, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násilníkom ohrozované, má absolútnu povahu, a teda je silnejšie ako vlastnícke právo násilníka, či právo, ktoré mu vyplýva z bezpodielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Vlastnícke právo zostáva zachované, obmedzí sa len jedna jeho zložka - ius utendi. Právo nebyť vystavovaný domácejmu násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom, pretože toto právo je zaručené aj Ústavou Slovenskej republiky, ktorá zakotvuje právo na nedotknuteľnosť súkromného života osoby, čo v sebe zahŕňa aj právo na pokojný rodinný život. Neznesiteľnosť spolujitia v dôsledku fyzického alebo psychického násilia musí mať značnú intenzitu, musí byť dlhotrvajúca a stupňujúca intenzity.

45. Obdobne ako pri neodkladnom opatrení v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ CSP musí mať súd za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity žalobkyne konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity žalobca spravidla osvedčuje lekárskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením tretej osoby, písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou a podobne.

46. V prejednávanej veci ohrozenie telesnej i duševnej integrity násilným správaním žalovaného žalobkyňa osvedčila predovšetkým predloženou elektronickou komunikáciou so žalovaným a aj ostatnými predloženými listinnými dôkazmi. Aj podľa názoru odvolacieho súdu správanie žalovaného vyplývajúce z týchto listinných dôkazov voči žalobkyňi predstavuje ohrozenie jej telesnej a duševnej integrity, z ktorého dôvodu je nevyhnutná dočasná úprava pomerov medzi žalobkyňou a žalovaným vo forme uloženia zákazu žalovanému približovať sa k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov s výnimkou procesných úkonov v súdnom konaní, v trestnom konaní a v správnom konaní, na ktoré bude žalovaný predvolaný a len v nevyhnutnom rozsahu pre riadnu účasť žalovaného na týchto úkonoch a s výnimkou realizácie súdom upraveného styku (stretávania sa) žalovaného s maloletými deťmi, ktoré výnimky špecifikoval odvolací súd v petite tohto rozhodnutia.

47. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd zmenil výrok II. napadnutého uznesenia v zmysle ust. § 388 CSP, hoci jeho obsah, vymedzený súdom prvej inštancie, zostal nezmenený a došlo iba k jeho doplneniu.

48. Dôvodné teda bolo odvolanie žalovaného proti výroku II. napadnutého uznesenia z hľadiska určenia rozsahu tohto zákazu, ktorý nemôže byť bezvýnimčný a musí zohľadňovať potrebu realizácie jeho procesných a iných práv v nevyhnutnom rozsahu.

49. Vzhľadom na dočasný charakter nariadeného neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. e/ CSP a § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, ktorým nie je možné ukladať trvalý zákaz vstupovať do bytu, predstavujúci obydlie žalovaného, ani trvalý zákaz približovať sa k žalobkyňi, vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ zákaz vstupu obmedzil v zmysle podaného návrhu žalobkyne do právoplatného skončenia konania o zrušení práva spoločného nájmu predmetného bytu, ktoré je vedené na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 5C/14/2014 a dočasnosť uloženia povinnosti nepribližovať sa k žalobkyňi obmedzil uložením povinnosti žalobkyňi v zmysle ust. § 336 ods. 1 CSP podať žalobu vo veci samej (aj keď podľa názoru odvolacieho súdu postačilo aj tento zákaz obmedziť do skončenia konania sp. zn. 5C/14/2024) s tým, že ak táto podaná nebude, súd v zmysle ust. § 336 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie nariadené podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP zruší.

50. Pokiaľ súd prvej inštancie poučil žalovaného o možnosti nad rámec už prebiehajúceho konania o zrušení práva spoločného nájmu bytu podať žalobu o určenie práva užívať byt, vo vzťahu ku ktorému bolo nariadené neodkladné opatrenie, tento jeho postup je v prospech žalovaného ako odvolateľa a odvolací súd preto vychádzajúc z článku 16 ods. 3 základných princípov CSP, ktorý zakotvuje zásadu reformatio in peius (zákaz rozhodnúť nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila), sa osobitne vecnou (ne)správnosťou rozhodnutia v tejto časti nezaoberal.

51. Rovnako sa v zmysle vyššie uvedenej zásady odvolací súd nezaoberal otázkou, či súd výrokom III. uložil žalobkyňi podať takú žalobu, ktorá môže viesť ku konečnej úprave práv, o ktorých sa rozhodovalo uložením zákazu nepribližovania, keďže išlo o uloženie povinnosti žalobkyňi (týmto výrokom sa nerozhodovalo o právach ani povinnostiach žalovaného) a žalobkyňa uloženie tejto povinnosti opravným prostriedkom nenamietala.

52. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené v petite tohto rozhodnutia.

53. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2 CSP.

54. V odvolacom konaní bol žalovaný čiastočne úspešný, rovnako tak čiastočne úspešná bola aj žalobkyňa, preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

55. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).